

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Курсів підвищення кваліфікації вчителів, асистентів вчителів інклюзивної
освіти

«ІНКЛЮЗИВНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ: СУЧАСНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

В. С. Курило

(протокол № 3 від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма

вводиться в дію з 1 січня 2021 р.

Ректор

С. В. Савченко

(наказ № 156-ОД від 30.10.2020 р.)

Старобільськ - 2020

Освітню програму курсів підвищення кваліфікації вчителів, асистентів вчителів інклюзивної освіти затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти

Протокол №1 від 28.08.2020 р.

Завідувачка кафедри І.О. Григор'сва

ПЕРЕДМОВА

ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
Освітня програма курсу підвищення кваліфікації вчителів інклюзивної освіти
„Інклюзивна модель навчання: сучасність та перспективи”

1. Назва дисципліни.

Курс підвищення кваліфікації вчителів інклюзивної освіти

2. Кількість кредитів ECTS.

5,0

3. Відомості про викладача (викладачів).

Мухіна Анастасія Юрївна – кандидат психологічних наук, доцент, e-mail: muhinaanastasia730@gmail.com

4. Мета вивчення дисципліни (у термінах результату навчання й компетенції).

Мета – засвоєння слухачами курсів підвищення кваліфікації теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційних засад інклюзивної освіти. Сформувати у слухачів курсів підвищення кваліфікації цілісне уявлення про сутність та головні завдання інклюзивної освіти в Україні; розвинути навички здійснення індивідуального підходу в навчанні й вихованні дітей з особливими освітніми потребами; сформувати навички диференційованого викладання та оцінювання; забезпечити опанування методами міжособистісної взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами.

ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”
Освітня програма курсу підвищення кваліфікації вчителів інклюзивної освіти
„Інклюзивна модель навчання: сучасність та перспективи”

1. Назва дисципліни.

Курс підвищення кваліфікації вчителів інклюзивної освіти

2. Кількість кредитів ECTS.

5,0

3. Відомості про викладача (викладачів).

Мухіна Анастасія Юріївна – кандидат психологічних наук, доцент, e-mail:

Muhinaanastasia730@gmail.com

4. Мета вивчення дисципліни (у термінах результату навчання й компетенції).

Мета – засвоєння слухачами курсів підвищення кваліфікації теоретико-методологічних, нормативно-правових та організаційних засад інклюзивної освіти. Сформувати у слухачів курсів підвищення кваліфікації цілісне уявлення про сутність та головні завдання інклюзивної освіти в Україні; розвинути навички здійснення індивідуального підходу в навчанні й вихованні дітей з особливими освітніми потребами; сформувати навички диференційованого викладання та оцінювання; забезпечити опанування методами міжособистісної взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами.

Зміст навчальних занять

№	Змістовні модулі та їхня структура	Денна форма				Заочна форма				Дистанційна форма			
		загальна кількість	лекції	практичні заняття	самостійна робота	загальна кількість	лекції	практичні заняття	самостійна робота	загальна кількість	лекції	практичні заняття	самостійна робота
1.1.	Нормативно-правова база спеціальної освіти в Україні.	14	4			2	4			2	2		
1.2.	Інклюзивна освіта в різних країнах світу. Організація інклюзивної освіти в Україні.	32	2	4		6	2		4	6	2	4	2
1.3.	Нормативно-правове забезпечення інклюзивної освіти в Україні. Організація інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.	30	2	4		6		2	4	6	2	4	

1.4.	Корекційно-розвитковий компонент інклюзивного навчання. Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти.	24	2	2		6	2		4	4	2	2	
1.5.	Організація навчально-виховного процесу у школі в якій реалізується інклюзивна система навчання.	26	6	2		6	2		2	4	2	2	
1.6.	Навчально-методичне забезпечення інклюзивної освіти	24	6	2		6	2			4	2	2	
	Залікова робота (проект)												
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	150	22	14	4	32	12	2	14	26	12	14	2

5. Список рекомендованої навчальної літератури.

Основна навчальна література

1. Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади. – К., 2007. – 458 с.

2. Колупаєва А., Найда Ю., Таранченко О., Єфімова С., Слободянюк Н., Луценко І., Будяк Л. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Л. Даниленко. – К., 2007. – 172 с.

3. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за ред. В.І. Бондаря, В. М. Синьова; [упоряд. В. М. Тімашова]. – К.: «МП Леся», 2011. – 528 с.

4. Діти з особливими потребами у початковій школі: поради батькам. Книга 3. / За ред. В.І.Бондаря, В.В.Засенка. – К.: Науковий світ, 2006. – 210 с.

5. Зайцев Д.В. Интегрированное образование детей с ограниченными возможностями // Социологические исследования. 2004. №7. С. 127-132.

6.Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикеева О.О., Дятленко Н.М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В.І. – К.: Тов. «Видавничий дім «Плеяди». – 2011. – 100 с.

7. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. – К.: «Самміт-Книга». – 2009. – 272 с.

8. Концепція розвитку інклюзивної освіти [Текст] // Соціальний педагог. - 2010. - № 4(квітень). - С. 3-6.

9. План заходів щодо запровадження інклюзивного та інтегрованого навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на період до 2012 року [Текст]: затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.12.09 р. // Інформ. зб. Міносвіти і науки України. - 2010. - № 1/2. - С. 41-46.

10. Порядок комплектування дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу // Нормативні документи. Для завідуючих ДНЗ / Упорядник Чала Т.Т. – Х.: Вид. група «Основа», 2007. – 528 с.

11. Про затвердження Плану дій щодо запровадження інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на 2009/2012 роки [Текст] : наказ М-ва освіти і науки України 11.09.2009 р. // Інформ. зб. Міносвіти і науки України. - 2009. - № 30. - С. 3.

12. Пояснювальна записка до Плану дій щодо запровадження інклюзивного

навчання в загальноосвітніх навчальних закладах на 2009-2012 рр. [Текст] : додаток до наказу М-ва освіти і науки України від 11.09.2009р. // Директор школи. - 2010. - № 1(січень). - С. 26-31.

13. Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України про освіту (щодо інтегрованого та інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах) [Текст] : проект // Соціальний педагог. - 2010. - № 8(серпень). - С. 6-20.

14. Про затвердження Плану дій щодо запровадження інклюзивного навчання у ЗНЗ на 2009-2012 роки [Текст]: наказ М-ва освіти і науки України від 11.09.2009 р. // Управління освітою. - 2009. - № 22(листопад). - С. 28-31.

15. Синьов В., Шевцов А. Нова стратегія розвитку корекційної педагогіки в Україні // Дефектологія. – № 2. – 2004. – с. 6-11.

Додаткова навчальна література

1. Шипицына Л.М. Интеграция – ведущее направление специального образования в России на рубеже XXI века/Л.М.Шипицына//Иновации в российском образовании: специальное (коррекционное) образование 2000. – М.: Изд-во МГУП,2000. – С.12-17.

2. Ярская-Смирнова Е.Р., Лошакова И.И. Инклюзивное образование детей инвалидов // Социологические исследования. – 2003. – № 5. – С. 100-106.

3. Будник О. Б. Інклюзивна освіта : навчальний посібник [для студентів спеціальності «Початкова освіта»] / О. Б. Будник. – Івано-Франківськ : ПП Бойчук А.Б., 2015. – 152 с.

4. Будник О. Б. Соціально-педагогічна діяльність учителя початкової школи : навчально-методичний посібник / О. Б. Будник. – Івано-Франківськ : ПП Бойчук А. Б., 2012. – 212 с.

5. Закон України „Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні” // Відомості Верховної Ради, 1991. – № 2. – С. 252–258.

6. Закон України „Про охорону дитинства” // Відомості Верховної Ради, 2001, № 30. – С. 142–150.

7. Закон України „Про реабілітацію інвалідів в Україні” // Відомості Верховної Ради. – 2006. – № 2–3. – С. 36–42.

8. Євтух М. Б. Соціальна педагогіка [Текст] : підручник / М.Б. Євтух. – 2-е вид., стереотип. - К. : МАУП, 2003. - 232 с.

9. Колупаєва А. А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи : монографія /А. А. Колупаєва. – К.: “Самміт-Книга”, 2009. – 272 с.

10. Колупаєва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку в загальноосвітні навчальні заклади : монографія / А. А. Колупаєва. – К. : Педагогічна думка, 2007. – 350 с.

11. Луговський А., Сварник М., Падалка О. Реабілітаційний супровід навчання неповносправних дітей / А. Луговський, М. Сварник, О. Падалка. – Л. : Колесо, 2008. – С. 49–60.

12. Пантюк Т.І., Невмержицька О.В., Пантюк М.П. Основи колекційної педагогіки : навчально-методичний посібник / Т.І. Пантюк, О.В. Невмержицька, М.П. Пантюк. – 2-ге видання, доповнене і перероблене.– Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ, 2009. – 324 с.

13. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія [Текст] / за заг. ред. проф. І.Д.Зверєвої. – К. : ЦУЛ, 2008. - 336 с.

14. Соціальна педагогіка [Текст]: навч. посібник / О.В.Безпалько, І.Д.Зверєва, Т.Г.Веретенко; за ред. проф. О.В.Безпалько. – Рек. МОН. – К. : Академвидав, 2013. – 312 с.

15. Соціальна педагогіка [Текст] : підручник / за ред. проф. А.Й.Капської. - 5-те вид., випр. та доп. – К. : ЦУЛ, 2011. – 488 с.

16. Права інвалідів в Україні : зб. правових документів. – К. : Сфера, 1998. – 300 с.

17. Путівник для батьків дітей з особливими потребами : навчально-методичний посібник у 9 книгах /За заг. ред. Колупасової А.А. – К. : ТОВ ВПЦ «Літопис-XX» – 2010. – (Серія «Інклюзивна освіта»).

18. Семиченко В. Психологія педагогічної діяльності : навч. посібник /В. Семиченко – К.: Вища школа, 2004. – 212 с.

1. Технології викладання та атестації.

Діяльність слухачів курсів підвищення кваліфікації:

- слухання лекцій;
- практичні заняття (тренінги, дискусії, практикуми);
- підготовка презентацій та їх захист;
- самостійне опрацювання додаткових літературних джерел та Інтернет-сервісів;
- виконання авторського творчого продукту (проєкту/навчально-методичного комплексу тощо)

2. Мови викладання.

Українська.

Перелік ідей для виконання авторського творчого продукту

1. Концептуальні аспекти інклюзивної освіти в Україні, нормативно-правова база.
2. Аналіз попереднього досвіду навчання дітей з психофізичними вадами на Україні.
3. Формування професійної компетентності студентів факультету спеціальної освіти для роботи в умовах інклюзивного навчання.
4. Взаємодія фахівців і батьків дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивної освіти.
5. Профорієнтаційна робота з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання.
6. Специфіка реалізації міждисциплінарного командного супроводу в інклюзивному освітньому середовищі України.
7. Диференційоване навчання дітей з особливостями інтелектуального розвитку в закладах загальної середньої освіти (при різних рівнях порушення інтелектуального розвитку).
8. Комплексний психолого-педагогічний супровід дітей з розладами спектру аутизму в умовах інклюзивного-ресурсного центру.
9. Політика інклюзивності в інших країнах Світу (аналіз, позитивні та негативні моменти, критерії і показники успішної практики).
10. Когнітивно-компетентісний компонент готовності асистентів учителів до реалізації командної взаємодії в умовах інклюзії.
11. Інклюзивна педагогіка як науковий чинник формування компетентності у сфері інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами.
12. Аспекти реалізації індивідуалізації навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладі загальної середньої освіти.
13. До проблеми врахування індивідуальних стильових особливостей дітей з порушеннями психофізичного розвитку у навчальному процесі спеціальних освітніх закладів.
14. Труднощі у процесі синтезу усіх даних тексту арифметичної задачі молодшими школярами з тяжкими порушеннями мовлення в інклюзивному класі (модифікація та адаптація матеріалу).
15. Система навчання, виховання та реабілітації дітей з порушеннями розумового розвитку в загальноосвітніх закладах України та Польщі.
16. Професійна діяльність спеціальних педагогів інклюзивних закладів освіти у країнах з високим рівнем розвитку освітніх систем (на прикладі Великобританії, Фінляндії та Ізраїля).

17. Особливості організації спеціальної освіти у Сполучених Штатах Америки.
18. Модифікація та адаптація навчального матеріалу в процесі інклюзивного навчання, труднощі та особливості реалізації.
19. Вивчення орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів 6-7 класів зі зниженим зором в умовах інклюзивного навчання.
20. Складання навчальних планів та програм (індивідуальних): труднощі і особливості реалізації.
21. Особливості роботи команди в інклюзивній освіті: вчитель-асистент-психолог-соціальний працівник та батьки.
22. Психологічний клімат між учнями в інклюзивному класі (специфіка роботи вчителя, психолога, батьків).
23. Дидактогенії в молодших класах при інклюзивній організації навчання дітей.
24. Управління інклюзивною школою на засадах менеджменту освітніх інновацій.
25. Налагодження партнерських стосунків з родинами, особливості роботи соціального педагога та психолога.
26. Інноваційні підходи до навчання дітей з особливостями психофізичного розвитку в умовах інклюзії.
27. Здійснення процесу оцінки та розробки індивідуального навчального плану командою спеціалістів інклюзивної школи.
28. Пристосування шкільних приміщень до потреб дітей з особливостями психофізичного розвитку.
29. Загальні принципи здійснення адаптації та модифікації навчально-виховного процесу в умовах інклюзії.
30. Врахування відмінностей розвитку та навчальної діяльності дітей з особливостями психофізичного розвитку в процесі навчання в умовах інклюзивної освіти.